

**'Beheerders mogen
veel nadrukkelijker
op de trom gaan slaan'**

Donald Bezemer

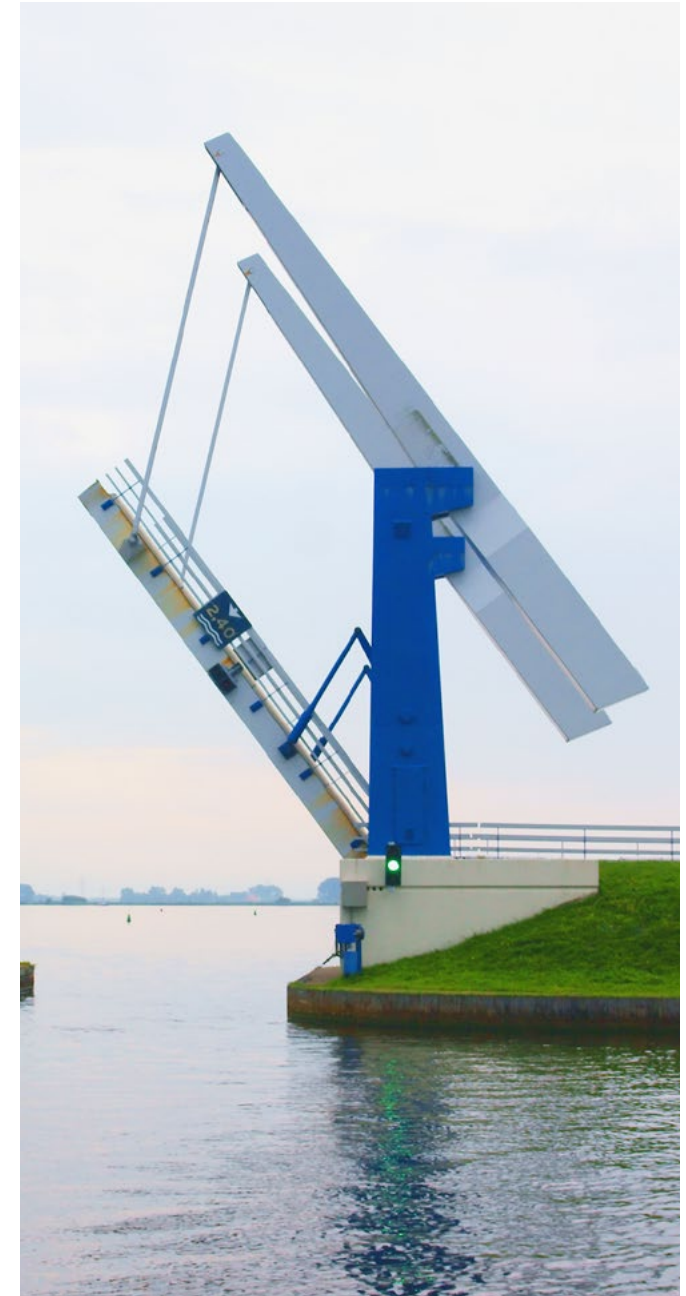
Oprichter en eigenaar van DON Bureau

Donald Bezemer is van vele markten thuis. Na een carrière in de aannemerij dacht hij mee over inkoopstandaarden voor overheden en stond hij tevens aan de wieg van het iAMPro-model. Ja, hij is een ondernemer met het hart op de tong, maar denkt graag vanuit het maatschappelijk belang. Zo neemt hij ook deel aan de Programma Adviesraad van CROW Essit. Hoe kijkt Bezemer naar de samenwerking in de sector? Hoe belangrijk is assetmanagement bij al die grote opgaven?

'Ik wilde vooral dingen ontwikkelen en zaken in gang zetten'

Vanuit de elektrotechniek rolde Donald Bezemer (62) in de jaren negentig in de wereld van de infrastructuur, waar hij uiteindelijk directeur werd van een aannemingsbedrijf. Het was een periode van reorganisaties en veel gedoe; het maakte Bezemer verre van gelukkig. 'Ik wilde vooral dingen ontwikkelen en zaken in gang zetten.' Hij besloot als zelfstandig ondernemer verder te gaan. Via Rijkswaterstaat kreeg hij de opdracht om samen met een werkgroep na te denken over aanbestedingen door overheden.

Bezemer: 'Het was de tijd van de Parlementaire Bouwenquête, dus elke vorm van samenspannen tussen opdrachtgevers en opdrachtnemer was op voorhand verdacht. Tegelijkertijd werden er veel fouten gemaakt bij aanbestedingen. Het ontbrak aan een goede risicoanalyse bij calculaties. Het was onze opdracht om daar iets op te bedenken, vanuit een vernieuwde relatie tussen opdrachtgevers en opdrachtnemers.' In samenwerking met NEN - het Nederlandse Normalisatie Instituut – leverde dat uiteindelijk de nieuwe nationale norm NEN 2767 Condiëtmeting op.

Elkaar blijven opzoeken

'Ik heb ook in die tijd vaak gezegd: het kan anders en beter als we veel meer gaan samenwerken met elkaar. Tot op de dag van vandaag blijft dat het belangrijkste: elkaar blijven opzoeken en dus niet dat wiel zelf gaan zitten uitvinden.' Vervolgens kreeg Bezemer het verzoek om 'een documentje te maken' dat alle provincies zou kunnen helpen bij een risico-inventarisatie en het op orde maken van hun areaal. Dat 'documentje' mondde uit in een eerste opzet van assetmanagement op basis van ISO 55000, vertelt Bezemer. 'Wij hebben toen een kleine website gebouwd om uit te leggen hoe je die hoofdprocessen bij een opdrachtgever kunt uniformiseren en optimaliseren.'

Lang verhaal kort: binnen drie maanden zaten alle twaalf provincies aan tafel om - vanuit de onderhoudsgedachte - de hiërarchie en de processen van assetmanagement te standaardiseren. 'En dat werd iAMPro. De afkorting staat voor Infrastructure Asset Management Professionals. De website groeide uit tot een kennisportaal en uiteraard ben ik er trots op dat ook gemeenten, waterschappen en Rijkswaterstaat de methode omarmd hebben.'

Gezamenlijke taal

Inmiddels is iAMPro opgegaan in CROW Essit, waar Bezemer deelneemt aan de Programma Adviesraad. 'Ik zie het als mijn verantwoordelijkheid om de uniformiteitsgedachte zoveel mogelijk gestalte te geven in alles wat we doen. Eén methode voor alle overheden, ook al zullen er lokaal best wel verschillen zijn. Assetmanagement bevordert één manier van werken, waar ook een gezamenlijke taal bij hoort waardoor we elkaar beter begrijpen. Of je nu bij de gemeente Rotterdam, de provincie Noord-Holland of Rijkswaterstaat werkt; iedereen hanteert het roos-model vanuit hetzelfde gedachtegoed.'

Die samenwerking bespaart overheden ook geld, beseft Bezemer. 'De krapte op de arbeidsmarkt is een groot probleem; er zijn steeds minder mensen die over de juiste kennis beschikken. Maar als je dezelfde methode hanteert als overheden kan je de kennis hierover delen en elkaar vooruit helpen. Links- of rechtsom: uniformiteit bespaart FTE. Het is bovendien een methodische manier om je processen beter in te richten, waardoor je beter omgaat met je risico's. Daardoor beheer je de prestaties beter en houd je kosten in de hand. Het een volgt uit het ander.'

**'Links- of rechtsom:
uniformiteit bespaart
FTE'**

Voorspelbaarheid creëren

Rotterdam was de eerste gemeente die via deze aanpak de assets op orde bracht, vertelt Bezemer. 'Het gaf hen inzicht in de huidige staat van hun areaal, maar ze konden ook opeens vijftig jaar vooruit kijken en constateren wanneer wat aan vervanging of onderhoud toe was.' En het klinkt zo logisch, beseft Bezemer. Alsof elke beheerder altijd weet wat de status is van zijn assets. 'Maar dat is ontzettend lastig te bepalen. Veel overheden weten niet welke krachten er worden uitgeoefend op een weg of viaduct en wat dat betekent voor de levensduur. De kennis hierover is behoorlijk beperkt. Dus als je dat beter inzichtelijk kan krijgen dankzij een uniforme methode, dan kan je voor jezelf ook veel meer voorspelbaarheid creëren.'

Bovendien is de kennis daarover - dankzij die uniforme aanpak - gemakkelijk over te dragen, merkt Bezemer. 'Als je dat methodisch inricht kan de ene gemeente de andere inspireren met goede voorbeelden. Dat doen we dus ook binnen CROW Essit. Zo help je elkaar verder.' Maar het begint altijd bij kennis hebben van het eigen areaal, zegt Bezemer. 'Veel overheden hadden de kennis daarover uitbesteed, maar komen daar nu op terug. Als je die kennis wilt vertalen in kapitaalgoederen, dan moet je er toch ook een beetje verstand van hebben? Zo gek is dat niet.'

Bezemer is tevens betrokken bij Managing Public Space (MPS). Een stichting die zich inzet voor de meer wetenschappelijke benadering van de sector. 'Eigenlijk om beheer en wetenschap dicht bij elkaar te brengen. Want onderhoud kost veel geld en raakt aan grote maatschappelijke opgaven, zoals klimaatadaptatie, energietransitie en circulariteit. Maar in de bestuurskamers zie je nog weinig bestuurders met een onderhoudsachtergrond. Dat zijn echter wel de plekken waar de besluiten vallen. Dus via MPS proberen we de universitaire kennis over het beheer wat meer onder de aandacht te brengen.'

Herverdeling geldstromen

Die nieuwe inzichten helpen ook om eerlijker en beter naar de verdeling van geldstromen te kijken, zegt Bezemer. 'Als je in kaart hebt gebracht waarom het onderhoud nodig is of waarom je op tijd aan een vervanging moet werken, kan je daar ook beargumenteerd de budgetten voor klaarzetten. Je moet die risico's benoemen en voorleggen aan een bestuurder. Zo van: Kijk, als je nu niets doet, stort over drie jaar die brug in. Ja, ik weet het, zoiets klinkt cru. Maar dat is wel de situatie.'

In Nederland zijn we - door meerdere omstandigheden - veel te laat begonnen aan die onderhouds- en vervangingsopgave, weet Bezemer. Alle redenen om alsnog in actie te komen en nu geen tijd meer te verliezen, vindt hij. 'Helaas zien we nog veel te vaak juist het omgekeerde gebeuren. We schuiven het onderhoud aan de Van Brienoordbrug wederom naar achteren omdat de aanbesteding is mislukt. Maar de brug is een levensader voor het vrachtverkeer en verkeert in een slechte staat. Dus we kunnen helemaal niet wachten, anders zijn de consequenties niet te overzien.'

Alarmbellen niet negeren

We moeten met elkaar een 'sense of urgency' aanwakkeren, zodat er voldoende geld beschikbaar komt voor vervanging en onderhoud, vindt Bezemer. 'Ook beheerders mogen wel iets fanatieker op de trom slaan. Bij overheden is het ongebruikelijk om je stem te verheffen, maar we moeten de alarmbellen niet negeren. We lopen als land hele grote risico's.'

Bezemer hoopt ook via CROW Essit meer overheden betrokken te krijgen bij assetmanagement en keuzes richting de toekomst. Gemeenten mogen nog veel meer gaan samenwerken, vindt hij. 'Ik begrijp dat autonomie hoog in het vaandel staat bij alle gemeenten, maar gezien de capaciteitsproblemen zou het verstandiger zijn om meer te clusteren en de opgaven vanuit gezamenlijkheid aan te pakken. Dan heb je ook minder FTE en minder geld nodig. Ik waardeer het enorm hoe CROW die gezamenlijke aanpak op allerlei manieren ondersteunt en stimuleert.'

'We lopen als land hele grote risico's'

CROW Essit: Samen (net)-werken voor een waardevolle fysieke leefomgeving

CROW Essit is hét netwerk waar decentrale overheden, Rijkswaterstaat, uitvoerders en adviesbureaus hun kennis en inzichten met elkaar delen en vertalen naar de dagelijkse praktijk. Juist de laagdrempeligheid en inbreng van eigen ervaringen maakt dit netwerk uniek. De professionals werken samen aan de grote maatschappelijke opgaven voor de openbare ruimte en infrastructuur. Daarbij baseren we ons in het netwerk op het CROW iAMPro model voor assetmanagement.

Wil je meer weten of partner worden?
www.essit.nl ↗

